

בש"פ 6101/17 - אחמד אבו כף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 6101/17

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: אחמד אבו כף

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, במ"ת 1090-05-17, מיום 6.7.2017, שניתנה על ידי כב' השופט נ' אבו טהה

בשם העורר: עו"ד אסתר בר-ציון

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

1. זהו ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), במ"ת 1090-05-17, מיום 6.7.2017, בגדרה הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד העורר הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המייחס לו את העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע; חבלה בכוונה מחמירה; גניבה בנסיבות מחמירות; שימוש ברכב ללא רשות; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו; חבלה במזיד לרכב; הסגת גבול; היזק בזדון; הובלת בעלי חיים ללא היתר כדן; והסתייעות ברכב לביצוע פשע. בכתב האישום נטען, כי במועד שאינו ידוע במדויק למשיבה, עובר ליום 21.3.2017, קשר העורר קשר עם לפחות 3 אחרים, שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: האחרים), על מנת לפרוץ לדיר ולגנוב כבשים. לשם מימוש הקשר, נהג העורר בטנדר מסוג שברולט סילברדו (להלן: הרכב), ללא רשות מבעליו. בליל 21.3.2017, סמוך לשעה 22:00 לערך, נכנסו העורר והאחרים עם הרכב לאזור הדיר במושב שדה דוד, פירקו חלק מגדר הדיר, שברו שתי מצלמות אבטחה שהיו

עמוד 1

במקום, וגנבו 25 כבשים מן הדיר, בתוכם גם כבשות בהיריון, אותם העמיסו על ארגז הרכב ונמלטו מהמקום. בשעת חצות לערך, ביצעו ארבעה שוטרים חסימה יזומה בכביש 40 על מנת לאתר את הרכב, ובהתקרב העורר, אשר נהג ברכב, לחסימה, סימנו לו השוטרים לעצור. העורר לא שעה להוראות השוטרים, האיץ את מהירות נסיעתו ונסע לכיוון השוטרים במהירות מופרזת, תוך שהוא מנסה לפגוע בהם. לבסוף, התנגש העורר עם הרכב בניידות המשטרה, אשר שימשו לצורך ביצוע החסימה, ולאחר מכן המשיך העורר בנסיעה של כ-150 מטרים, עד שנעצר בתעלה, בצדו הימני של הכביש. בשלב זה, נמלטו העורר והאחרים מן הרכב, כאשר השוטרים דולקים אחריהם. כתוצאה מההתנגשות נגרמו נזקים רבים לשתי ניידות משטרה ולרכב בו נהג העורר, כבש אחד נהרג, הריון של ארבע כבשות הופסקו, ו-3 כבשות נוספות נפגעו, באופן שבו "הליכתן נפגמה". שווי הנזק אשר נגרם לבעלי הדיר, על פי הנתען בכתב האישום, הינו בסך 12,000 ₪.

3. בהיעדר מחלוקת בין הצדדים בדבר קיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, הופנה העורר אל שירות המבחן, לצורך הכנת תסקיר, במסגרתו תיבחן היתכנותה של חלופת מעצר. ביום 27.6.2017, הוגש תסקיר מטעם שירות המבחן בעניינו של העורר. בתסקיר נאמר, כי העורר כבן 25 שנים, נשוי, שטרם מעצרו התגורר עם משפחתו ב"שבט אל עס", כפר הסמוך לדימונה. לדברי העורר, אשתו כבת 22 שנים, היא סטודנטית, בהיריון מתקדם. שירות המבחן ציין, כי לחובתו של העורר עבר פלילי, כאשר בין השנים 2012-2015 יוחסו לו עבירות רבות, והוא אף נדון לעונשי מאסר מותנים ומאסרים בדרך של עבודות שירות. עוד ציין שירות המבחן, כי במקביל לתיק הנוכחי היו, באותה עת, ארבעה "תיקים פתוחים" נגד העורר, מהשנים 2016-2017, בחשד לביצוע עבירות רכוש. שירות המבחן ציין בנוסף, כי העורר ביטא עמדות קורבניות ביחס למעצרו, שלל צורך בסיוע טיפולי, וכי הוא אינו מכיר בדפוסים הבעייתיים בהתנהלותו. לפיכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של העורר. בהתייחס לחלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר, בנגרייה המצויה ביישוב לקייה, ציין שירות המבחן, כי המפקחים המוצעים אינם מכירים את העורר באופן מעמיק, ואינם מודעים למלוא עברו הפלילי ולדפוס התנהגותו הבעייתיים. יחד עם זאת, נמסר בתסקיר, כי "מדובר באנשים רציניים המחויבים לחוק ומבינים את התפקיד הנדרש מהם". לבסוף, פסל שירות המבחן את חלופת המעצר שהוצעה, מכיוון שהיא לא כללה פיקוח צמוד בשעות הלילה, תוך שצוין, כי ניתן יהיה לשקול את החלופה המוצעת, אם יוצע מפקח צמוד נוסף לשעות אלה. שירות המבחן הוסיף וציין, כי נוכח רמת הסיכון הנשקפת מן העורר, יהיה מקום לשקול "תנאי אכיפה מוגברים" לשם עיבוי חלופת המעצר, וזאת בנוסף לשימתו של העורר בצו פיקוח מבחן, למשך חצי שנה.

4. בהחלטתו מיום 6.7.2017, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים במשפטו. תחילה, ציין בית המשפט המחוזי, כי ביחס לעבירות שעניינן הימלטות מהמשטרה, הכלל הוא כי יש להורות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים, וכי על פי רוב, אין ליתן אמון במי שמיוחסות לו עבירות כגון דא. בהמשך, עמד בית המשפט המחוזי על רף החומרה הגבוה של המעשים המתוארים בכתב האישום, שעה שמיוחסות לעורר שורה של עבירות חמורות. בית המשפט המחוזי ציין, בהקשר זה, כי טיב העבירות, התכונן שקדם לביצוען, ויתר נסיבות ביצוע העבירות, מצביעים על המסוכנות הרבה הנשקפת מן העורר, הנלמדת גם מעברו הפלילי המכביד. עוד נתן בית המשפט המחוזי את דעתו לאמור בתסקיר מטעם שירות המבחן, בציינו כי נוכח דפוס התנהלותו הבעייתיים של העורר, ולאור העובדה כי סנקציות עונשיות קודמות שהושטו עליו לא הרתיעו אותו מביצוע לכאורה של העבירות בתיק דנן, אין מקום ליתן אמון בעורר. בית המשפט המחוזי ציין בנוסף, כי המלצת שירות המבחן לפיה ניתן לשקול את שחרורו של העורר לחלופת מעצר, בכפוף לתנאים נוספים, אינה מתיישבת עם מכלול הנתונים המופיעים בתסקיר, ולפיכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי לא ניתן להפיג את המסוכנות הנשקפת מהעורר, באמצעות החלופה שנבחנה.

הערר

5. בערר שלפניי נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים במשפטו, וכי לאור התסקיר שהוגש, ובהינתן נסיבות המקרה שאינן מצויות ברף חומרה גבוה במיוחד, היה ראוי לאפשר את שחרורו של העורר לחלופת המעצר. נטען, בהקשר זה, כי שירות המבחן סבר, כי לא נשקפת מהעורר רמת מסוכנות המונעת את שחרורו לחלופה, כאשר שירות המבחן התרשם לחיוב מהמפקחים המוצעים, אשר התייצבו בפניו. עוד נטען בערר, כי כתב האישום מונה אמנם שורה של עבירות, אך מדובר ב"החמרה מלאכותית", שעה שחלק מהעבירות נבלעות זו בזו, כאשר הלכה למעשה, ליבת כתב האישום הינה בעבירת החבלה בכוונה מחמירה ובגניבת הכבשים בלבד.

6. בדיון שהתקיים בפניי, חזרה באת-כוח העורר, עו"ד אסתר בר-ציון, על הטענה, כי התסקיר בעניינו של העורר אינו שלילי, וכי נוכח נסיבותיו האישיות של העורר, היה מקום להורות על שחרורו לחלופת המעצר, לאחר עיבוי בהתאם להמלצות שירות המבחן. לפיכך, ביקשה באת-כוח העורר, להחזיר את הדיון לבית המשפט המחוזי, לצורך בחינת האפשרות לשחרר את העורר לחלופת המעצר המעובה, ובמידת הצורך להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני.

באת-כוח המשיבה, עו"ד ורד חלאוה, טענה מנגד, כי כתב האישום מגלה התנהלות חמורה ביותר, הכוללת תהליך של הצטיידות והכנה, התפרצות וגניבת הכבשים, הימלטות מהשוטרים, ועוד. מסכת האירועים האמורה, לצד עברו הפלילי המכביד של העורר, מלמדים לשיטתה של המשיבה, כי לא ניתן ליתן אמון בעורר, ולשחררו לחלופת מעצר.

דיון והכרעה

7. כלל הוא, כי על מנת להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, על בית המשפט הדן בבקשה, להשתכנע כי מתקיימים בעניינו של הנאשם שלושה תנאים מצטברים, בהתאם לסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, והם: קיומה של תשתית ראייתית לכאורית להוכחת אשמתו של הנאשם; קיומה של עילת מעצר; והיעדר חלופת מעצר אחרת, באמצעותה ניתן להגשים את מטרות המעצר, בדרך פוגענית פחות בחירותו של הנאשם (בש"פ 5574/16 נסאר נ' מדינת ישראל (2.8.2016); בש"פ 5601/16 פלוני נ' מדינת ישראל (17.5.2016); בש"פ 1363/16 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (23.2.2016)). בעניינינו, אין מחלוקת בדבר התקיימותם של שני התנאים הראשונים, ונותר רק להכריע בשאלה, האם ניתן לשחרר את העורר לחלופת המעצר שהוצעה?

8. לאחר שעיינתי בכתב הערר ובנספחים לו, והאזנתי בקשב רב לטענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לידי מסקנה כי דין הערר להידחות.

כידוע הוא, כי בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצות שירות המבחן, חרף המשקל אשר יינתן, ככלל, להמלצות אלו (בש"פ 6228/17 שמואל נ' מדינת ישראל (14.8.2017); בש"פ 10011/16 יאסין נ' מדינת ישראל (10.1.2017); בש"פ 7465/15 אבו עסב נ' מדינת ישראל (12.11.2015)). בית המשפט המחוזי בחן את האמור בתסקיר שהוגש מטעם שירות המבחן, נתן את דעתו לעברו הפלילי המכביד של העורר, ושם לנגד עיניו את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, ולאחר זאת קבע בית המשפט, כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מן העורר באמצעות חלופת המעצר שהוצעה. יצוין, כי הגם שתסקיר המבחן אינו שולל את האפשרות לשחרר את העורר לחלופת המעצר המוצעת, לאחר שיוכנסו אמצעי פיקוח נוספים, נאמר בתסקיר כי העורר הינו בעל דפוסיים שליליים בתחום עבריינות הרכוש, וכי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות מצידו. בנסיבות אלה, אינני רואה כי נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט

המחוזי, והנני תמים דעים עמו כי לא היה מקום, במקרה דנן, להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

9. אשר על כן, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"ג באב התשע"ז (15.8.2017).

שׁוֹפֵט
